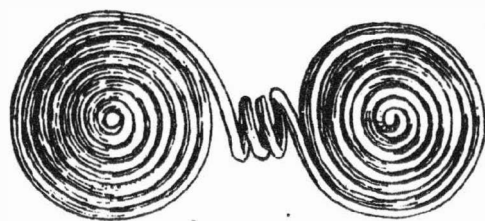

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1965

BRNO 1966

Slovanské kostrové hroby v Blučině

Zdeněk K l a n i c a

Tab. 42

Koncem srpna 1965 ohlásil pracovníkům AÚ ČSAV v Brně bývalý zaměstnanec ústavu J. Teplý, že při posuvu půdy starého hliníku na Malém kopci se objevilo několik kostrových hrobů. Na místo se dostavili dne 1. IX. 1965 pracovníci AÚ ČSAV Č. Staňa, B. Novotný a Z. Klanica. Místo bylo ohledáno a poslední ze tří hrobů, očištěných J. Teplým, byl fotografován. J. Teplý odkryl a zakreslil sám dva hroby bez nálezů, třetí byl zdokumentován a po zakreslení dne 3. IX. vybrán referentem. Tři kostrové hroby ležely v různých hloubkách těsně vedle sebe při okraji hliníku a jsou nepochybně součástí již známého pohřebiště.

Hrob 1

Podle výpovědi J. Teplého ležel v hloubce asi 50-100 cm, orientován Z - V, obličejem k severu. Kostra dobře zachována. Bez nálezů.

Hrob 2

Ve zříceném bloku zeminy byly nalezeny dlouhé kosti a lebka. Bez nálezů.

Hrob 3

Špatně zachovaná kostra muže ležela v hloubce 270 (hlava) - 310 (nohy) cm pod dnešním povrchem. Orientace V-Z, obličej hledí k východu. Mrtvý byl uložen v dřevěné komoře, jejíž zbytky se ve spraši dobře zachovaly. Podařilo se zachytit rozměry komory: šířka u hlavy 75 cm, šířka u nohou 54 cm, výška 80 cm, délka 250 cm. U levé ruky byly nalezeny zlomky železné dýčky v koženém pouzdře (1), a železného nože (2), vedle pravé stehenní kosti poškozená železná sekerka (3), na nohou zbytky ostruh (4). Vedle pravého chodidla stálo železné vědérko se zbytky železných obrouček (5) a mezi chodidly menší nádobka (6) /Tab. 42:2/. Všechny nalezené železné předměty byly velmi špatně zachovány, vzhledem k vysokému obsahu chloridů v blučinské spraši.

Popis nálezů:

1. Několik zlomků železné dýky se zachovanými zbytky kůže. Největší zlomek dlouhý 13 cm, š. 2,5 cm.
2. Dva zlomky železného nože, hrot a řap. Šířka břitu 1,7 cm, zachovaná délka je 5 cm.
3. Část štíhlé železné sekerky ulomené u násadního otvoru. Z týlové části zbyla nevýrazná železná dř. Délka 11 cm.
4. Zlomky dvou železných ostruh s krátkým trnem a široce rozevřenými rameny. Malé záchytné ploténky polokruhovitého tvaru mají dva nýtky. Rozpětí ramen asi 8cm.

5. Zlomky špatně zachovaných železných obrouček z válcovitého vědra o průměru asi 23 cm. Polokruhovitě držadlo nemá záchytné ploténky.
6. Slepovaná a doplňovaná nádobka černé barvy se široce rozevřeným okrajem je v podhrdlí zdobena jednoduchou ostrou vlnicí a na výduť pásem rovnoběžných rýh. Na dně je slabě znatelná čtvercová plastická značka. V -10,5 cm, šo-10 cm, šd -5,8 cm, mxv-9,9 cm.

Nové nálezy na slovanském pohřebišti v Blučině doplňují názory a fakta publikovaná o tomto pohřebišti ve starších pracích:

- I.L. Červinka, Slované na Moravě a Říše Velkomoravská, Brno 1928, s. 149
J. Skutil, Avarské nálezy na Moravě, Litovel 1937, s. 8-9
J. Poulík, Předhradištní kostrové hroby v Blučině, Praha 1941
J. Poulík, Staroslovanská Morava, Praha 1948, s. 138-148

Slawische Skelettgräber in Blučina. Bei einem Erdrutsch wurden drei Gräber entdeckt, zwei von diesen waren fundlos. Das dritte enthielt ein von O - W orientiertes Männerskelett, das 300 cm tief in einer Holzkammer beigesetzt war. Bei der linken Hand fand man Überreste eines eisernen Dolches, eines Eisenmessers und auf der rechten Seite eine eiserne Axt. Bei den Füßen waren Überreste von Eisenspornen, neben der rechten Fußsohle ein eiserner Eimer und ein kleinerer tönerner Napf. Die Gräber gehören dem bereits bekannten Gräberfeld an, das in die 1. Hälfte des 9. Jh. datiert wird.

Slovanský kostrový hrob v Horních Věstonicích

Zdeněk K l a n i c a

Tab. 12

V létě 1965 narazili dělníci ve štěrkovně na pravém břehu řeky Dyje na kostrový hrob s nálezy. Pracovník AÚ ČSAV J. Šlosar z něj zachránil dva nálezy, hliněnou nádobku (1) a železnou sekerku (2). Bližší nálezové okolnosti nejsou známy.

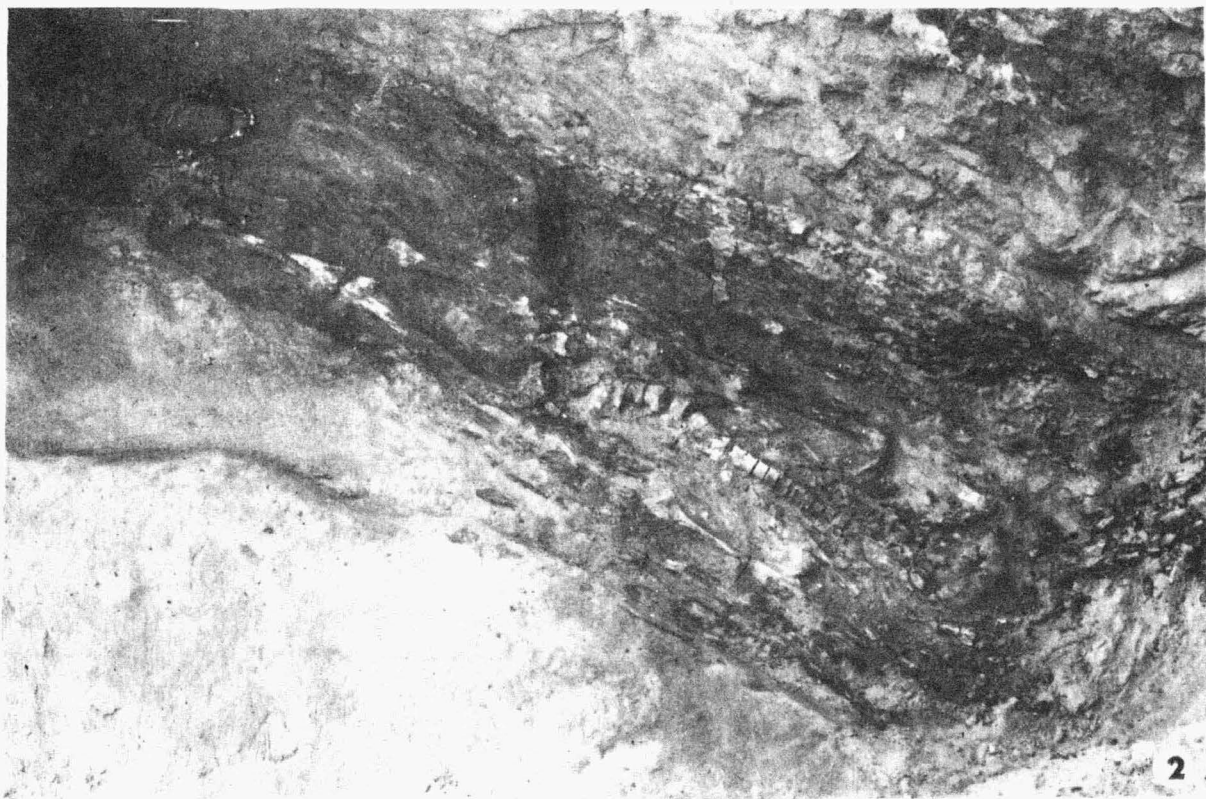
Popis nálezů:

1. Světlehnědá nádobka s černými skvrnami má jednoduchou profilaci. V podhrdlí je zdobena několikanásobnou vlnicí a po celém povrchu až ke dnu pásy souvislých širokých rýh. Na dně je plastická kruhová značka. Hrubší materiál se stopami slidy je měkce vypálen. V-15 cm, šo-16 cm, šd-8,5 cm, mxv-15,6 cm. (tab. 12:3).
2. Poškozená, slepená a značně koroďovaná moravská bradatičie s krátkými ostny a obdélným týlem. D.-15 cm (tab. 12:2).

Nálezy můžeme datovat do 9. století.

1

2

Tab. 42 1 - Mikulčice (o.Hodonín). Tausovaná značka na meči z hrobky velmože od trojlodního kostela. - Tauschiertes Zeichen auf einem Schwert aus einer Fürstengruft bei der dreischiffigen Kirche; 2 - Blučina (o.Brno-venkov). Hrob slovanského bojovníka. - Grab eines slawischen Kriegers.

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1965

Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Sádky osvobození 17/19.

Odpovědný redaktor: Prof. dr. Josef Poulík, DrSc

Redaktoři: Dr. A. Medunová, Dr. J. Ondráček, Dr. I. Peškař,
Dr. J. Říhový.

Překlady: Dr. R. Tichý a E. Tichá

Kresby: J. Jaša

Na titulní stránce: Bronzová ozdoba z hromadného nálezu z Loštic

Vydáno jako rukopis - 400 kusů - neprodejné.